

8. Імбер В.І. Психологічні передумови формування творчості в молодшому шкільному віці / В.І.Імбер // Наукові записки. Серія : Психологія : зб. матеріалів звітної науково-практичної конференції викладачів і студентів. – Вип. 4. – Вінниця, 2013. – С. 14–16.
9. Любчак Л.В. Підготовка майбутніх вихователів до організації театралізованої діяльності дітей дошкільного віку / Л.В.Любчак // Освітній дискурс : збірник наукових праць / голов. ред. О. П. Кивлюк. – Київ : «Видавництво «Гілея», 2018. – Випуск 9 (11-12) : Педагогічні науки. – С. 91-103.
10. Театр в школі : книга для вчителя / упоряд. Н.Є.Миропольська.– К.: Рад. школа, 1990. – 158 с.
11. Типова освітня програма для 1-2 класі НУШ / за ред.. О.Я. Саченко, 2019. – 75 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>.
12. Хіля А.В. Арт-терапія як об'єкт наукового дослідження у працях зарубіжних та вітчизняних вчених/ А.В.Хіля // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. – № 5 (59). – С. 394–405.

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вечерко Крістіна, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: А. В. Хіля, кандидат педагогічних наук, старший викладач

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

FORMATION OF SOFT SKILLS IN CHILDREN WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS BY MEANS OF THEATER ACTIVITY

Vecherko Kristina, bachelor's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsyubynsky State Pedagogical University (Ukraine)

***Анотація.** У статті проаналізовано поняття «soft skills», зазначено потреба формування відповідних навичок в дітей з особливими освітніми потребами. Здійснено опис розвитку дітей з особливими освітніми потребами та користь театральної діяльності для них.*

***Ключові слова:** Soft skills, діти з особливими освітніми потребами, театральна діяльність.*

***Abstract.** The article analyzes the concept of «soft skills», indicates the need for these skills for children with special educational needs. The characteristic shortcomings of children with special educational needs and the benefits of theatrical activities for them are described.*

***Key words:** Soft skills, children with special educational needs, theatrical activities.*

Soft skills (м'які, гнучкі навички, або мета навички) – це певні вміння, які виробляються протягом життя людини. Це особистісні якості, які неможливо виміряти. До них можна віднести соціальні навички, емоційний інтелект, силу волі, завзятість, креативність, вміння протистояти стресам і знаходити спільну мову з оточуючими, здатність адаптуватися до змін в умовах життя й праці, здатність до навчання. Проте основною головною складовою цих навичок є здатність до подальшого саморозвитку.

Усім відомо, що дітям з особливими освітніми потребами набагато важче соціалізуватися, навчатися та адаптуватися до різноманітних змін у житті. І саме тому розвивати soft skills у дітей з особливими освітніми потребами – це надзвичайно важливо. У цьому нам допомагають класи та школи інклюзивного навчання, відповідний освітній простір. На думку дослідників [1; 2; 4], соціалізація дітей з особливими освітніми потребами є важливим напрямом діяльності фахівців в увах інклюзивного освітнього простору.

Soft skills допомагають позбутися характерних недоліків, які спостерігаються в розвитку дітей з особливими освітніми потребами. До них можна віднести: загальмованість у розвитку мови, некомунікабельність, песимізм, малий багаж знань про навколишній світ, труднощі у врегулюванні поведінки, невміння поводити себе в суспільстві, невпевненість у своїх силах, низька самооцінка та залежність від оточуючих.

М'які навички допоможуть дітям з особливими освітніми потребами розвивати свій соціальний та емоційний інтелект. Загалом дітям із порушенням мови гнучкі навички допоможуть адаптуватися у житті. Дітям з порушенням опорно-рухового апарату – віднайти силу волі, розвивати свою креативність та адаптуватися до змін у житті. Дітям з порушенням зору та слуху – розвивати завзятість, здатність до навчання, вміння знаходити спільну мову з оточуючими та бути соціально активними. Дітям із РАС – знаходити спільну мову з оточуючими, навчать вмінню протистояти стресам та розвивати свій емоційний інтелект.

І звичайно, метанавички допоможуть дітям з особливими освітніми потребами бути здатними до подальшого саморозвитку та стати щасливими людьми у майбутньому. Адже гарне спілкування та відчуття соціуму це надзвичайно важливо. У школі це можна зробити засобами театральної діяльності.

Театралізована діяльність має досить великі корекційні можливості. З її допомогою діти знайомляться з навколишнім світом, навчаються думати, аналізувати, робити висновки. Розумовий розвиток тісно пов'язаний з удосконаленням мовлення. Любота В. зазначав: «Участь у театральній студії збагачує словниковий запас дітей, і він переростає конкретно-ужиткову обмеженість, притаманну особам з інтелектуальною недостатністю; сприяє налагодженню позитивних стосунків між учасниками та розвитку їх соціальної компетенції; сприяє вдосконаленню адекватних форм вираження емоцій і почуттів поза театральною грою, тощо» [3, с. 10-11].

На думку багатьох режисерів, «театр дає людям з функціональними обмеженнями можливість самовиразись, позбутись почуття самотності, а також, певною мірою, компенсувати деякі вроджені вади в рефлексії, моториці, скоректувати своє мовлення та розширити його діапазон» [6, с. 3].

О.Наконечна зазначає, що втілені в мистецькій діяльності ідеї наповнюють життя людини певним дієвим змістом, виступають рушійною силою та взірцем для наслідування, перетворюючись на мету діяльності особистості – її ідеал, що, значною мірою визначає стиль життя і особисті пріоритети людини, характер її поведінки та діяльності [5, с. 82-83].

Використовуючи театральну діяльність з дітьми з особливими освітніми потребами ми будемо розвивати їх м'які навички. Це можна зробити легкими вправами. Розвивати емоційний інтелект використовуючи картки на яких зображені емоції. Діти повинні відгадувати та зображати їх. Розвивати мовлення вправами для дикції. Сприяти соціалізації відтворюючи діалоги та програючи різноманітні сценарії. Ми повинні підтримувати дітей, їх ініціативу, адже без цього вони втрачають будь-які прагнення до активності та розвитку.

Отже, формування soft skills у дітей з особливими освітніми потребами засобами театральної діяльності – це важливо та правильно. В ігровій формі ми знайомимо їх з життям, навчаємо контролювати свої емоції та поведінку, а головне даємо змогу самореалізуватись у подальшому й стати просто щасливою людиною.

Список використаних джерел

1. Василюк А. В. Педагогічні технології інклюзивного навчання : навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / А.В.Василюк, Ю.В., Бондар, А.В.Хіля. – Вінниця, 2020. – 175 с.
2. Демченко О.П. Формування соціальної компетентності дітей з особливими потребами у процесі використання виховних ситуацій / О.П.Демченко // Науковий часопис НПУ ім. М.П.Драгоманова : серія 19. Корекційна педагогіка та соціальна психологія : зб. наукових праць. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2011. – С.60-63.
3. Казьмірчук Н.С. Театр природи як засіб формування soft skills в учнів початкових класів / Н.С. Казьмірчук, О.В. Жовнич., І.А.Стахова // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Серія: Педагогіка і психологія. – 2020. 61. – С.23-30.
4. Любота В. В. Інтегрований театр для молоді з розумовою відсталістю/В. В. Любота, С. В. Солопай, Н. В. Біланик, В. С.Пшенічна [під ред. Стецькова О. В]. –Київ: ІКЦ «Леста», 2002. –48 с
5. Любчак Л.В. Вибір оптимальної стратегії взаємодії майбутнього педагога з дітьми із особливими освітніми потребами / Освіта дітей з особливими потребами : від інституалізації до інклюзії // Зб. тез доп. / Редкол.: В.В.Засенко, А.А.Колупаєва, Н.І.Лазаренко, З.П.Ленів. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2016. – 210-213.
6. Любчак Л.В. Підготовка майбутніх вихователів до організації театралізованої діяльності дітей дошкільного віку / Л.В.Любчак // Освітній дискурс : збірник наукових праць / голов. ред. О. П. Кивлюк. – Київ : «Видавництво «Гілея», 2018. – Випуск 9 (11-12) : Педагогічні науки. – С. 91-103.
7. Хіля А.В. Арт-терапія в системі засобів виховання ціннісного ставлення до життя в дітей та молоді з функціональними обмеженнями : метод. матер. : Ч. 1. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 250 с.
8. Хіля А.В. Арт-терапія як об'єкт наукового дослідження у працях зарубіжних та вітчизняних вчених/ А.В.Хіля // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. – № 5 (59). – С. 394–405.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТРАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Демченко Олена, кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

PREPARING FUTURE TEACHERS TO USE THEATRICAL ACTIVITIES IN WORKING WITH CHILDREN WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS: THE EUROPEAN CONTEXT

Demchenko Olena, Candidate of Pedagogic Sciences (Ph D)

Vinnitsia Mykhaylo Kotsiubynsky State Pedagogical University (Ukraine)